

Nr 745

Av herr **Öhvall**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 10, med förslag till förordning om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten.

(Lika lydande med motion nr 568 i Första kammaren)

I proposition nr 10 läggs fram förslag till investeringsavgift för vissa nybyggnader under tiden 1 mars 1967—30 september 1968. Avsikten är att man genom att belägga vissa i förslaget uppräknade byggnadsarbeten med en avgift av 25 % av investeringskostnaden skall förmå byggherrar att uppskjuta dessa »mindre angelägna» projekt till efter den 30 september 1968. Jag instämmer i de avslagsyrkanden på propositionen som framlagts i andra motioner till årets riksdag.

Av propositionens förslag till förordning framgår i § 1: »Hus som helt eller till huvudsaklig del inrymmer butiks-, kontors- eller banklokaler» skall beläggas med denna investeringsavgift.

§ 16 är av följande lydelse: »Om läget på arbetsmarknaden påkallar det, eller andra synnerliga skäl föreligger, kan Konungen medge befrielse från investeringsavgift helt eller delvis.»

Av departementschefens motivering i propositionen framgår att »synnerliga skäl» tydligen kan vara exempelvis nyproduktion efter brand eller liknande katastrofer som kan drabba en fastighet.

Detaljhandeln, icke minst livsmedelshandeln, har under såväl 50-talet som 60-talet fört ett intensivt rationaliseringsarbete för att bemästra de ständigt stegrade kostnaderna. Som exempel kan nämnas att personalkostnaderna under en 15-årsperiod (1950—1965) stigit med 252 %, lokalkostnaderna med 93 % och kapitalkostnaderna med 86 %. Trots dessa kostnadsstegringar har livsmedelsdetaljhandeln kunnat klara varudistributionen till en i förhållande till omsättningen oförändrad kostnadsprocent (13—14 %). Till de mera framträdande rationaliseringssträvandena hör naturligtvis självbetjäningens genomförande under 50-talet, men en annan mycket väsentlig rationalisering har också varit att alla nyetableringar i de nya bostadsområdena har kunnat genomföras i fristående butikshus. Därigenom har man vunnit en eftersträvad effektivitet i varuhanteringen som varit av stor betydelse. När man tidigare inrymde butikslokaler i vanliga hyresfastigheter, hade man alltid att räkna med trapphus, pelare, sanitära

problem, interna kommunikationer och framför allt en orationell varutillförsel (transportsynpunkter).

Skulle den nu föreslagna investeringsavgiften medföra att butikslokaler för s. k. dagligvaror (livsmedel, kemisk-tekniska varor, tidningar och tobak) måste återföras till bostadsfastigheter, får man här definitivt en tillbakagång i utvecklingen som icke kan innebära någon fortsatt effektiv och ur kostnadssynpunkt nödvändig lösning av butikslokalfrågan.

Enligt min uppfattning bör därför investeringsavgift inte utgå för butiksfastigheter.

I vart fall måste man tillse att butiksfastigheter som byggs i anslutning till nya bostadsområden icke drabbas av investeringsavgift. Jag anser att det är nödvändigt att invånarna i nya bostadsområden får tillgång till erforderliga affärer. Som ovan omnämnts ställer det sig ur olika synpunkter irrationellt att förlägga butikslokalerna till bostadsfastigheter. Inte minst för att förhindra kostnadsfördyringar för konsumenterna bör därför butiksfastigheter i nya bostadsområden undantas från investeringsavgift.

Jag vill även erinra om att investeringsavgift enligt förslaget inte behöver erläggas för parkeringsanläggning som anordnas i anslutning till ny bostadsbebyggelse. Likaväl som man bereder parkeringsmöjlighet för invånarna i ett nytt bostadsområde bör man bereda dem möjlighet att göra erforderliga inköp. Det torde ur kundsynpunkt vara minst lika viktigt att nya bostadsområden förses med affärslokaler som parkeringsplatser.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag,

att riksdagen, därest proposition nr 10 i princip godtages, måtte besluta, att dispensbestämmelserna enligt 16 § skall så utformas att inom nytillkomna bostadsområden fristående affärshus skall kunna uppföras utan att drabbas av investeringsavgift; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig ändring av författningstexten.

Stockholm den 26 januari 1967

Bertil Öhvall (fp)
